

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO DYDŽIŲ, SOCIALINĖS APSAUGOS IŠMOKŲ
IR BAZINIO BAUSMIŲ IR NUOBAUDŲ DYDŽIO INDEKSAVIMO
ĮSTATYMAS**

2008 m. liepos 15 d. Nr. X-1710
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklius, jų patvirtinimo tvarką, bazinį bausmių ir nuobaudų dydį ir jo taikymą, minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą (ištarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijų bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimą.

2 straipsnis. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai

1. Socialinės apsaugos išmokos – tai įstatymų nustatytos piniginės išmokos, skirtos asmenų, atitinkančių įstatymų nustatytus reikalavimus, socialinei apsaugai ir mokamos iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.

2. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodikliai yra šie:

1) bazinė socialinė išmoka – tai rodiklis socialinės apsaugos išmokoms ir kitiems teisės aktų nustatytiems dydžiams apibrėžti ir apskaičiuoti;

2) valstybės remiamos pajamos – tai rodiklis, taikomas nustatant pajamas ir turto lygį, suteikiančius teisę asmenims gauti teisės aktų reglamentuotą socialinę paramą, taip pat apibrėžiant ir apskaičiuojant teisės aktų nustatytus dydžius;

3) valstybinė socialinio draudimo bazinė pensija – tai rodiklis valstybinių socialinio draudimo pensijų dydžiams ir kitiems įstatymų nustatytiems dydžiams, kurie siejami su valstybine socialinio draudimo bazine pensija, apibrėžti ir apskaičiuoti;

4) valstybinės socialinio draudimo našlių pensijos bazinis dydis – tai rodiklis valstybinių socialinio draudimo našlių pensijų dydžiams ir kitiems įstatymų nustatytiems dydžiams, kurie siejami su valstybinės socialinio draudimo našlių pensijos baziniu dydžiu, apibrėžti ir apskaičiuoti;

5) valstybinių pensijų bazė – tai rodiklis Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų dydžiams, kurie siejami su valstybinių pensijų baze, apibrėžti ir apskaičiuoti.

3. Valstybinių pensijų bazės dydis negali būti didesnis už galiojančios valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydį.

4. Bazinės socialinės išmokos dydį, valstybės remiamų pajamų dydį, valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydį, valstybinės socialinio draudimo našlių pensijos bazinį dydį ir valstybinių pensijų bazės dydį kiekvienais metais teisės

3 straipsnis. Bazinis bausmių ir nuobaudų dydis

1. Bazinis bausmių ir nuobaudų dydis – tai rodiklis, taikomas nusikalstamoms veikoms ir administraciniais teisės pažeidimams kvalifikuoti bei bausmių ir nuobaudų dydžiams apibrėžti ir apskaičiuoti.

2. Bazinį bausmių ir nuobaudų dydį kiekvienais metais teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Šis dydis tvirtinamas ne mažesnis, negu nurodyta šio įstatymo 7 straipsnyje.

4 straipsnis. Indeksavimas, indeksavimo apskaitos laikotarpis, vartotojų kainų indekso apskaičiavimas ir skelbimas

1. Indeksavimas yra bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio, darbo užmokesčio, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ar kitų pajamų perskaičiavimas, siekiant visiškai ar iš dalies kompensuoti dėl vartotojų kainų padidėjimo prarastas pajamas.

2. Indeksavimo apskaitos laikotarpiu (toliau – apskaitos laikotarpis) laikomi dveji metai iki einamųjų metų liepos 1 dienos.

3. Apskaitos laikotarpio (dvejų metų, prasidedančių nuo liepos mėnesio) vidutinį metinį vartotojų kainų indeksą (toliau – vartotojų kainų indeksas), vadovaudamasis šiame straipsnyje nustatyta tvarka, kasmet apskaičiuoja ir skelbia Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Vartotojų kainų indeksas yra geometrinis vidurkis apskaitos laikotarpio paskutinių 12 mėnesių vidutinio metinio vartotojų kainų indekso ir apskaitos laikotarpio pirmų 12 mėnesių vidutinio metinio vartotojų kainų indekso.

4. Apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas yra procentais išreikštas skirtumas tarp apskaitos laikotarpio (dvejų metų, prasidedančių nuo liepos mėnesio) vidutinio metinio vartotojų kainų indekso ir 100.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė kasmet, atsižvelgdama į apskaitos laikotarpio vidutinį metinį vartotojų kainų padidėjimą, priima sprendimą dėl bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio, minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijų bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimo.

5 straipsnis. Minimaliojo darbo užmokesčio dydžių indeksavimas

1. Minimalusis valandinis atlygis ir minimalioji mėnesinė alga indeksuojami, jei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas viršija 3 procentus. Nuo ateinančių po apskaitos laikotarpio metų sausio 1 dienos turi būti patvirtinti minimaliojo valandinio atlygio ir minimaliosios mėnesinės algos dydžiai. Einamųjų metų birželio mėnesį galioję jų dydžiai turi būti padidinti ne mažiau nei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas.

2. Konkrečius indeksuotus minimaliojo valandinio atlygio ir minimaliosios mėnesinės algos dydžius, ne mažesnius, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, gavusi Lietuvos Respublikos trišalės tarybos teikimą ir įvertinusi šalies ūkio vidutinio darbo užmokesčio, nedarbo kitimo tendencijas, taip pat atsižvelgusi į valstybės finansines galimybes.

6 straipsnis. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių indeksavimas

1. Socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių dydžiai indeksuojami, jei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas viršija 3 procentus. Nuo ateinančių po apskaitos laikotarpio metų sausio 1 dienos turi būti patvirtinti socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių dydžiai. Einamųjų metų birželio mėnesį galioję jų dydžiai turi būti padidinti ne mažiau nei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į nacionalinio biudžeto ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto galimybes, turi teisę 6 mėnesiams atidėti atitinkamų socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių dydžių indeksavimą.

7 straipsnis. Bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimas

Bazinis bausmių ir nuobaudų dydis indeksuojamas, jei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas viršija 3 procentus. Nuo ateinančių po apskaitos laikotarpio metų sausio 1 dienos turi būti patvirtintas bazinis bausmių ir nuobaudų dydis. Einamųjų metų birželio mėnesį galiojęs jų dydis turi būti padidintas ne mažiau nei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas.

8 straipsnis. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijų bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimas

1. Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtos pareigūnų ir karių valstybinės pensijos už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijos bei teisėjų valstybinės pensijos indeksuojamos, jei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas viršija 3 procentus. Nuo ateinančių po apskaitos laikotarpio metų sausio 1 dienos turi būti patvirtinti minėtų pensijų dydžiai. Einamųjų metų birželio mėnesį galioję jų dydžiai turi būti padidinti ne mažiau nei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas.

2. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijų bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimo dydžius tvirtina Vyriausybė.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į nacionalinio biudžeto galimybes, turi teisę 6 mėnesiams atidėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pensijų indeksavimą.

9 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymas (Žin., 1990, Nr. [30-711](#));
- 2) Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. rugsėjo 27 d. nutarimas Nr. I-619 „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymo taikymo“ (Žin., 1990, Nr. [30-712](#));
- 3) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymo pakeitimo“ (Žin., 1994, Nr. [88-1667](#));
- 4) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų garantijų įstatymo pakeitimo“ papildymo“ (Žin., 1994, Nr. [101-2016](#)).

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 5 dalį, įsigalioja 2008 m. rugpjūčio 1 d.
2. Šio įstatymo įsigaliojimo dieną bazinės socialinės išmokos dydis prilyginamas tą dieną galiojusiam minimaliojo gyvenimo lygio dydžiui.
3. Įsigaliojus šiam įstatymui, kituose teisės aktuose vartojamas rodiklis „minimalusis gyvenimo lygis“, arba „MGL“, yra tapatus ir lygus bazinei socialinei išmokai, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus.
4. Įsigaliojus šiam įstatymui, teisės aktuose, reglamentuojančiuose nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų kvalifikavimą bei bausmių ir nuobaudų dydžių apibrėžimą ir apskaičiavimą, vartojamas rodiklis „minimalusis gyvenimo lygis“, arba „MGL“, yra tapatus ir lygus baziniam bausmių ir nuobaudų dydžiui.
5. Vyriausybė iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. patvirtina pradinį bazinį bausmių ir nuobaudų dydį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS